

Ako môžu pomôcť rodičia dieťaťu pred prvým vstupom do materskej školy?

Prvý vstup do materskej školy nie je pre každé dieťa jednoduchou záležitosťou. Pre dieťa začína nový úsek života s mnohými novými požiadavkami a skúsenosťami v prostredí, ktoré sa veľmi líši od rodinného prostredia, ktoré mu je dôverne známe.

Pobyt v materskej škole mu prináša rôzne nové zmeny, informácie, skúsenosti, iný denný režim. Prispôsobenie sa novým pomerom môže predstavovať pre dieťa určitú záťaž. Učiteľka musí sústrediť svoju na všetky deti.

Niektoré deti si v novom prostredí zvykajú ľahšie, tešia sa do materskej školy, ľahko nadväzujú kontakty s kamarátmi a dospelými – *adaptácia prebieha bez problémov*. Iné deti sa síce na začiatku tešia, ale po prvých skúsenostiach ju odmietajú navštevovať – *potrebujú dlhší čas na adaptáciu*. V praxi sa stretávame aj s takými, pre ktoré je vstup do materskej školy nadmernou záťažou – *ťažko sa adaptujú*.

Proces prispôsobovania sa na nové prostredie je veľmi individuálny. Je závislý od individuálnych osobitostí každého dieťaťa, ktoré musí rešpektovať rodič, učiteľka, i ostatní zamestnanci MŠ.

Nové skúsenosti dieťaťa v materskej škole ovplyvňujú jeho správanie doma. Informácie a skúsenosti z domáceho prostredia zároveň prenáša do materskej školy.

V rámci rýchlejšej adaptácie dieťaťa na nové prostredie materskej školy umožňujeme deťom a ich rodičom po dohode s riaditeľkou materskej školy navštevovať materskú školu počas pobytu vonku (po prevzatí rozhodnutia o prijatí dieťaťa do do MŠ).

- *Zvykajte dieťa na odlúčenie*

Už pred vstupom do MŠ by malo dieťa vydržať krátku dobu bez matky, resp. bez rodičov. Príležitostné odlúčenie mu umožní získať istotu, že mu matka (rodičia) neutečie, ale že sa po určitej dobe vráti. Tieto skúsenosti sa však pozitívne prejaví len vtedy, keď sa rodičia vrátia v dohodnutú dobu ako sľúbili dieťaťu. Pre matku môže byť ťažké odlúčiť sa od dieťaťa a nechať ho v starostlivosti iných osôb. Dlhé lúčenie matky s dieťaťom je pre obidvoch stresujúce a nepomáha. Dlhé lúčenie dieťa skôr zneisťuje, cíti zvláštne správanie sa matky, čo väčšinou potvrdzuje jeho pocit strachu.

- *Rodičom odporúčame, aby dieťa uložili na nočný spánok včas, aby predchádzali únave, ktorá sa na dieťati prejaví v materskej škole a je jednoznačne v jeho neprospech.*
- *Ak rodičia nedajú dieťaťu možnosť samostatne objavovať svoje okolie, aj keby bolo spojené s určitými rizikami napr. že dieťa spadne, že sa zašpiní...nevyvinie sa u neho žiadna dôvera vo vlastné schopnosti. Vstup do materskej školy bude pre takéto deti pravdepodobne veľmi ťažký.*
- *Keď sa dieťaťu pôvodné „nie“ niekedy zmení na „áno“ a niekedy zostane „nie“, dieťa nevie, čo mu je vlastne dovolené. Chýba mu jednoznačne pravidlo správania sa. Preto je*

už pred vstupom do MŠ neisté. Nevie, ako sa má správať. So vstupom do MŠ navyše pribúdajú nové platné pravidlá v kolektíve a *neistota dieťaťa môže stúpať*.

- Deti, ktoré majú za sebou nejakú *negatívnu skúsenosť* napr. rozvod rodičov, nehody v rodine, dvojkoľajnosť vo výchove, dlhodobý pobyt v nemocnici, majú spravidla väčšie problémy s prispôbením sa v materskej škole. Následkom predchádzajúcich zážitkov nie sú zocelené a *reagujú veľmi citlivo, až plačlivo*.
- Bojazlivé deti väčšinou po vstupe do MŠ zistia, že sa nenaplnili ich obavy, uľaví sa im, *do materskej školy sa tešia*.
- Rodičia, ktorí od začiatku dávajú dieťa do MŠ na celý deň, musia počítať s tým, že sa dieťa môže horšie prispôbovať a bude mať viac problémov. Celodenná návšteva MŠ je pre nováčika podstatne namáhavejšia ako poldenný pobyt. Náročnou zmenou pre dieťa môže byť aj popoludňajší odpočinok, pokiaľ nie je naň zvyknuté z rodinného prostredia.

Navštevovanie materskej školy predstavuje pre deti šancu a výzvu zároveň. Učia sa pohybovať a správať v kolektíve, presadzovať svoje prania a záujmy prijateľným spôsobom, byť samostatné. Rastie ich sebadôvera, sebavedomie. Učia sa zachovávať pravidlá, ktoré by mali platiť pre celý kolektív.

Materská škola pomáha dopĺňať rodinnú výchovu, pripravuje dieťa na vstup do základnej školy. Niekedy je miestom, kde deti prežívajú väčšinu dňa. *Učiteľky sa usilujú pomôcť dieťaťu prekonať všetky ťažkosti súvisiace so vstupom do materskej školy. Najdôležitejší je však postoj rodičov k materskej škole – ako bolo dieťa doma na tento vstup pripravené. Vhodné je dieťa kladne motivovať, nie však slovami „však počkaj, veď v škôlke ti ukážu, ...“*

V posledných rokoch sa deti adaptujú v prostredí materskej školy veľmi dobre. Ťažšie to býva s adaptáciou niektorých rodičov.

Ako pomáha naša materská škola dieťaťu pri adaptácii?

1. Umožňujeme spoznávať deťom interiér, exteriér, kolektív detí a zamestnancov pred prvým vstupom do materskej školy
2. Umožňujeme prítomnosť rodiča v materskej škole s dieťaťom – v nevyhnutných prípadoch na dohodnutý čas – po dohode s riaditeľkou materskej školy
3. Po vzájomnej dohode umožňujeme predlžovanie pobytu dieťaťa v materskej škole bez prítomnosti rodiča
4. Umožňujeme deťom vziať si svoju obľúbenú hračku z domu
5. Vytvárame príjemnú rodinnú atmosféru
6. Vyberáme vhodné metódy a formy práce s deťmi – motivujúce aktivity podporujúce rozvoj komunikačných kompetencií a rozvoj osobnosti detí, ktoré sa stávajú s pribúdajúcim vekom náročnejšie, aby ich vstup do základnej školy bol bezproblémový.

7. Rešpektujeme individuálne osobitosti detí

8. Vytvárame partnerský vzťah rodič- dieťa – učiteľ, ktorý je nevyhnutný pre správnu spoluprácu.